

Ilıca iskele - Palamutluk hattının işletilmesi hakkında kanun lâyihası ve Bütçe ve Nafia encümenleri mazbataları (1/691)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Dairesi Müdürlüğü

Sayı: 6/4406

19 - IX - 1941

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Münakalât vekillîğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 18 - IX - 1941 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan Ilıca iskele - Palamutluk hattı işletme kanunu lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe lâyihası

Balya madenlerinin ihracatını temin etmek üzere inşa edilmiş olan Ilıca iskele - Palamutluk hattı madenin tatili faaliyet etmesi üzerine sırf mahallî nakliyattan istihsal eylediği varidatla kendisini idare mecburiyetinde kalmış ve bu nakliyatın temin ettiği varidatla hattın masarifatı umumiyesini karşılayamadığından hat da madeni müteakip tatili faaliyet ıstırarında kalmıştır. Halbuki hattın geçtiği Havran ve Edremit kasabaları ve muhiti ötedenberi ithalât ve ihracatını bu vasıta ile yapmakta olduğundan işletmenin durması buraların iktisadî vaziyeti üzerinde çok fena tesirler hâsıl etmiş ve bilhassa son zamanda otomobil ve kamyonların yüksek ücreti nakliye istemeleri bu tesiri fazlalaştırmıştır. Bu itibarla hattın bir miktar fedakârlık ile de olsa işletilmesi zarurî görülmektedir.

Yapılan tetkikatta hattın bir senede 44 bin lira varidat temin edebileceği ve buna mukabil de 74 bin lira masraf olacağı tesbit edilmiş ve bu suretle yapılacak fedakârlığın nihayet otuz bin liraya baliğ olacağı anlaşılmış olmakla beraber hattın hali faaliyete getirilmesinin mahallin iktisadiyatı üzerine yapacağı tesir karşısında bu fedakârlığın yerinde olacağı neticesine varılmıştır.

Kanun projesinin birinci maddesinde hattın Devlet demiryollarına bileümle hukuk ve vecaibi ile devredileceği tasrih edilmekle şirketin bütün haklarının Devlet demiryollarına geçmesi kastedilmiştir.

İkinci maddesile Devlet demiryollarına ait kanun ve nizamların ve tarifelerinin tatbik şartları esas ittihaz edilmek üzere azamî tarife hadlerinde hattın genişliği vagonlarının vaziyeti bakımından aynı vasıfta olan Erzurum - Sarıkamış dar hattının tarifeleri esası kabul edilmiştir. Bittabi bu hadlerin dununda olmak şartile Devlet demiryolları Teşkilât kanunundaki salâhiyetler dairesinde mahallî ihtiyacat nazarı dikkate alınarak tenzilli tarifeler tesis olunabilecektir.

Üçüncü maddesinde kabul edilen teşkilât şirket zamanında tatbik edilmiş olan asgarî kadrodur.

Hat için yeni bir bütçe kabul etmekten ise dördüncü madde ile masarifatın Devlet demiryollarının 1941 malî bütçesinin ait olduğu fasıl ve maddeleri tasarrufatından verilmesi ve varidatın da bu kısımda gösterilen tertiplere irat edilmesi esası kabul edilmiştir.

Beşinci maddesinde Devletçe satın alınan diğer hatlarda olduğu gibi burada çalışmış ve yetişmiş memur ve müstahdemlerin hem haklarını tanımak, hem bu hatta alışmış olan elemanlardan

istifade edilebilmek için hattın tatili faaliyet ettiği tarihte şirkette çalışmakta olan memurların Barem kanunundaki tahsil kaydına bakılmıyarak Devlet demiryolları baremine intibakı esas kabul edilmiştir.

Âdilâne ve yerinde olan bu maddenin tatbikında işletme idaresinin de istifade edeceği muhakkak görülmüştür.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Esas No. 1/691

Mazbata No. 165

20 - IX - 1941

Yüksek Reisliğe

İlrea iskele - Palamutluk hattının işletilmesi hakkında Münakalât vekilliğince hazırlanıp Başvekâletin 19 - IX - 1941 tarih ve 6/4406 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası encümenimize havale buyurulmakla Münakalât vekili Cevdet Kerim İncedayi ve Maliye vekili Fuad Ağralı hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu :

Satın alınması diğer bir lâyiha ile Umumî Heyete arzedilmiş bulunan yukarıda adı geçen hattın Balya madeninin faaliyetini tatil etmesi üzerine ancak güzergâhındaki kasabaların ticarî nakliyatına inhisar eden faaliyetini daha ucuz nakliyat yapan kamyonların rekabeti karşısında idame edememek mecburiyetinde kalmıştır.

Hükümetçe yapılan son tetkiklere nazaran ve bilhassa kamyon nakliyatının da hemen durduğu bu zamanda istihsali fazla nüfusu kesif olan bu havalinin münakale vaziyeti halkın hareketini ve ticareti tazyik eder mahiyet aldığından Havran havalisinde istihsal edilen zeytin yağları ve küsbelerinin piyasaya sevkini ve diğer ticarî mübadeleyi ve hatta orta mektep talebesinin derslere devamını temin etmek üzere hattın işletilmesinde fayda mülâhaza edilmiştir. Maahaza muhitine çok faydası dokunacak olan bu işletmenin yine kâr temin etmiyeceği ve senevî 30 000 lira kadar bir açık vereceği de anlaşıl-

makta ise de yukarıda izah edilen iktisadî ve ictimaî ihtiyaçları karşılamak, âmme menfaatini temin bakımından ağırla dahi işletilmesi lüzumlu görülmüş ve işbu kanun lâyihasının tanzim ve sevk edildiği anlaşılmıştır.

Encümenimiz yukarıda serdedilen mülâhazalara tamamen iştirak ederek lâyihayı kabul etmiş ve yalnız beşinci maddenin mahiyetine göre muvakkat olması icabeylediğinden bu maddeyi muvakkat madde haline koyarak aynen kabul eylemiştir.

Havalesi veçhile Nafia encümenine verilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis Çorum <i>İ. Eker</i>	Reis V. Kastamonu <i>T. Coşkan</i>	M. M. Muğla <i>II. Kitabcı</i>
Kâtip İstanbul <i>F. Öymen</i>	Bolu <i>C. Said Siren</i>	Bursa <i>Fazla Güleç</i>
Giresun <i>M. Akkaya</i>	Gümüşane <i>D. Sakarya</i>	İsparta <i>M. Karaağaç</i>
İsparta <i>R. Ünlü</i>	Kayseri <i>S. Serim</i>	Kayseri <i>S. Hayri Ürgüblü</i>
Konya <i>Ali Rıza Türel</i>	Maras <i>M. Bozdoğan</i>	Muş <i>Ş. Ataman</i>
Seyhan <i>S. Çam</i>	Tunceli <i>M. Yenel</i>	Yozgat <i>A. Sungur</i>

Nafia encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Nafia encümeni

Esas No. 1/691

Karar No. 25

20 - IX - 1941

Yüksek Reisliğe

Ilıca iskele - Palâmutluk hattının işletilmesi hakkında Münakalât vekilliğince hazırlanıp Başvekâletin 19 - IX - 1941 tarih ve 6/4406 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâ-yihası ve esbabı mucibesi Bütçe encümeni maz-batası ile birlikte ve Münakalât vekili huzur ile tetkik ve müzakere edildi.

Münakalât vekili tarafından verilen izahata nazaran; diğer bir lâ-yiha ile satın alınan Palâ-mutluk - Ilıca iskele hattının işletme varidatı-nın işletme masrafına tekabül edemeyeceği ve senevi 30 bin lira kadar bir açık melhuz olma-sına rağmen halen vesaiti nakliye fıkdanı yüzün-den ve memleketin âmme ve istihsal maddeleri nakliyatını temin maksadile işbu hattın işletme-sinin yeniden tesis ve idamesi zarurî görülerek

kanun lâ-yihası ve yalnız birinci maddede Mü-nakalât vekâletinin nezareti altında olmak üzere ibaresi kaldırılarak diğer maddeler Bütçe encü-meninin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Müstacelen müzakeresi için Umumî Heyete arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Nfia En. Rs.	Reis N. M. M.	Kâ.
Erzincan	Eskişehir	Sivas
Bulunamadı	<i>İ. Arukan</i>	<i>A. N. Demirağ</i>
Afyon K.	Çoruh	Eskişehir
<i>M. Gönenç</i>	<i>A. R. Erem</i>	<i>O. Işın</i>
İsparta	İzmir	Malatya
<i>H. Özdamar</i>	<i>S. Epikmen</i>	<i>M. Ş. Özpazarbaşı</i>
Manisa	Urfa	Urfa
<i>O. Erçin</i>	<i>R. Soyler</i>	<i>Ş. Uluğ</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Ilıca iskele - Palamutluk hattı işletme kanun
lâyihası*

MADDE 1 — Mubayaa edilen Ilıca iskele - Palamutluk demiryolunun satın alma mukavelesindeki şartlara göre tesellümüne ve bu hattın işletilmesine, bilcümle hukuk ve vecaibi ile (Münakalât vekâletinin nezareti altında olmak üzere) Devlet demiryolları ve Limanları işletme umum müdürlüğü memur edilmiştir.

MADDE 2 — Devlet demiryollarına ait kavanin, nizamât ve esas tarifelere dair olan ahkâm ve umumî tatbik şartları ile Erzurum - Sarıkamış hattına ait esas tarifeler Ilıca iskele - Palamutluk hattında da tatbik edilir.

MADDE 3 — Hattın kadrosu merbut cetvelde gösterilmiş olup işbu kadro Devlet demiryolları ve Limanları umum müdürlüğü 1941 yılı bütçesinin (C) cetveline ilâve olunur.

MADDE 4 — Hattın masarifatı umumiyesi Devlet demiryolları 1941 yılı bütçesinin alâkadar fasıl ve maddeleri tasarrufatından tekiye ve varidatı aynı bütçenin alâkadar tertiplerine irat kaydolunur.

MADDE 5 — Şirketin tatili faaliyet eylediği zaman hizmette bulunan muhasebe, hareket, yol ve cer memur ve müstahdemlerle işçileri arasından Devlet demiryolları idaresine alınması muvafık görülenlerin tahsil kayıtlarına bakılmaksızın bir defaya mahsus olmak üzere aldıkları ücretlerin tekabül ettiği unvanı memuriyetle Devlet demiryolları baremine intibakları icra olunur.

MADDE 6 — Bu kanunun icrasına Münakalât ve Maliye vekilleri memurdur.

MADDE 7 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

18 - IX - 1941

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	H. Menemencioglu	S. Arıkan
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Fayık Öztrak	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. F. Cebesoy	S. Day
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	Muhlis Erkmen
Mü. V.		Ti. V.
C. K. İncedayı		M. Ökmen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Ilıca iskele - Palamutluk hattı işletme kanunu
lâyihası*

MADDE 1 — Hükümetin birinci maddesi aynen.

MADDE 2 — Hükümetin ikinci maddesi aynen.

MADDE 3 — Hükümetin üçüncü maddesi aynen.

MADDE 4 — Hükümetin dördüncü maddesi aynen.

MUVAKKAT MADDE — Hükümetin beşinci maddesi aynen.

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

MADDE 6 — Hükümetin altıncı maddesi aynen.

NAFİA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Ilıca İskele - Palamutluk hattı işletme kanunu lôyihası

MADDE 1 — Mubayaa edilen Ilıca iskele - Palamutluk demiryolunun satın alma mukavele-
sindeki şartlara göre tesellümüne ve bu hattın
işletilmesine, bilcümle hukuk ve vecaibile Dev-
let demiryolları ve limanları işletme umum
müdürlüğü memur edilmiştir.

MADDE 2 — Hükûmetin ikinci maddesi
aynen.

MADDE 3 — Hükûmetin üçüncü maddesi
aynen.

MADDE 4 — Hükûmetin dördüncü maddesi
aynen.

MUVAKKAT MADDE — Hükûmetin beşinci
maddesi aynen.

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden iti-
baren meridir.

MADDE 6 — Hükûmetin altıncı maddesi
aynen.

Hükümetin teklifinin 3 ncü maddesine bağlı

CETVEL

İhca - Palamutluk hattı kadrosu

Memuriyetin nevi	Derecesi	Adet	Memuriyetin nevi	Derecesi	Adet
<i>Merkez :</i>			Gardvagon	18/1	2
İşletme âmiri	6/1	1	S. I. İşçi	3	2
S. I. Memur	12	1	S. 2. İşçi	4	3
Veznedar (S. 2.)	12	1	İşçi muavini	5	5
S. 2. Hademe	18/3	1/4	S. 2. Bekçi	18/3	1
			<hr/>		
			26		
<i>Yol servisi :</i>			<i>Hareket servisi:</i>		
S. I. Kısım şefi	11	1	S. 1. İstasyon şefi	10	1
S. I. Yol çavuşu	15	1	S. 2. » »	11	1
S. 2. Yol çavuşu	17/2	2	S. 3. » »	12	1
Drezinör	19/1	1	Hareket memuru	14	2
S. I. Amele	19/1	20	S. 2. Şeftren	15	1
Telefoncu	18/3	1/26	Kondöktör	17/2	2
			Gardfren	18/2	5
<i>Cer servisi:</i>			S. I. Manevraçı	17/2	1
S. 2. Depo şefi		1	S. I. Makasçı	18/3	6
S. I. Memur	12	1	S. 2. Bekçi	18/3	2
Mağazacı	18/2	1	<hr/>		
S. 2. Makinist	13	1	22		
Mezun ateşçi	14	4			
S. I. Ateşçi	17	5			